

سوالات آزمون حسابداری - دکتری ۹۹

۱- حد عبارت $(\frac{1}{x^2} - \cot^2 x)$ وقتی $x \rightarrow 0$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۲- مشتق مرتبه دهم تابع $y = x \ln x$ در نقطه $x = 2$ کدام است؟

- (۱) $\frac{105}{4}$ (۲) $\frac{105}{8}$ (۳) $\frac{315}{4}$ (۴) $\frac{315}{8}$

۳- مساحت ناحیه محدود به منحنی $y = \frac{1}{\sqrt{4x - x^2 - 3}}$ و محور x ها و خطوط مجانب آن کدام است؟

- (۱) π (۲) 2π (۳) ۳ (۴) ۴

۴- در تابع دو متغیری $Z = \ln(x^2 + y^2) + \text{Arctg} \frac{y}{x}$ ، حاصل $\frac{\partial^2 Z}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 Z}{\partial y^2}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{(x-y)^2}{(x^2+y^2)^2}$ (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) صفر

۵- رتبه ماتریس A، کدام است؟

$$A = \begin{bmatrix} -1 & 2 & 3 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & 2 \\ 3 & -8 & 5 & 2 \\ 5 & -12 & -1 & 6 \end{bmatrix}$$

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

۶- مختصات نقطه بحرانی تابع $f(x, y) = x^2 y^2 (1 - x - y)$ ، کدام است؟

- (۱) $(\frac{2}{3}, 2)$ (۲) $(1, \frac{2}{3})$ (۳) $(\frac{1}{3}, \frac{1}{2})$ (۴) $(\frac{1}{2}, \frac{1}{3})$

۷- میدان D مستطیل $[1, 5] \times [2, 3]$ است. حاصل $\iint_D \frac{dx dy}{(x+y)^2}$ برابر $\ln A$ است. A کدام است؟

- (۱) $\frac{5}{4}$ (۲) $\frac{6}{5}$ (۳) $\frac{7}{6}$ (۴) $\frac{7}{4}$

۱- گزینه «۲» حالت مبهم $\infty - \infty$ است که با تبدیل $\cot x$ به $\frac{1}{\tan x}$ و مخرج مشترک گیری آن را رفع ابهام می کنیم.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x^2} - \frac{1}{\tan^2 x} \right) = \lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{\tan^2 x - x^2}{x^2 \tan^2 x} \right)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\tan x - x)(\tan x + x)}{x^2 (x^2)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\left(\frac{x^3}{3}\right)(x+x)}{x^4} = \frac{\frac{2}{3}x^4}{x^4} = \frac{2}{3}$$

اکنون با استفاده از هم‌ارزی‌های $\tan x \sim x$ و $\tan x - x \sim \frac{x^3}{3}$ داریم:

$$y^{(1)} = 1 \times \ln x + \frac{1}{x}(x) = \ln x + 1$$

۲- گزینه «۳» ابتدا مشتق‌های مرتبه‌ی اول و دوم تابع را به دست می‌آوریم و داریم:

$$y^{(2)} = \frac{1}{x}$$

اکنون با استفاده از مشتق مرتبه n ام تابع $y = \frac{1}{x}$ که به صورت زیر می‌باشد، فقط کافی است n مرتبه از تابع $\frac{1}{x}$ مشتق بگیریم.

$$y = \frac{1}{x} \rightarrow y^{(n)} = \frac{(-1)^n n!}{x^{n+1}}$$

$$y = \frac{1}{x} \rightarrow y^{(8)} = \frac{(-1)^8 \times 8!}{x^9} \xrightarrow{x=2} \frac{8!}{2^9} = \frac{8!}{512} = \frac{8 \times 7 \times 6!}{512} = \frac{7 \times 6 \times 5!}{64} = \frac{7 \times 3 \times 5!}{32} = \frac{7 \times 3 \times 5 \times 4 \times 3!}{32} = \frac{7 \times 3 \times 5 \times 6}{8} = \frac{315}{4}$$

۳- گزینه «۱» ابتدا باید مجانب‌های قائم تابع را به دست آوریم، تا حدود x برای انتگرال گیری مشخص شود، پس باید ریشه‌های مخرج کسر را بیابیم.

$$4x - x^2 - 3 = 0 \Rightarrow x^2 - 4x + 3 = 0 \Rightarrow (x-1)(x-3) = 0 \Rightarrow x=1, x=3 \text{ مجانب‌های قائم}$$

اکنون مساحت ناحیه را به دست می‌آوریم:

$$S = \int_1^3 \frac{1}{\sqrt{-(x^2 - 4x + 3)}} dx = \int_1^3 \frac{dx}{\sqrt{-((x-2)^2 - 1)}} = \int_1^3 \frac{dx}{\sqrt{1 - (x-2)^2}} = (\text{Arc sin}(x-2)) \Big|_1^3$$

$$= \text{Arc sin}(3-2) - \text{Arc sin}(1-2) = \text{Arc sin}(1) - \text{Arc sin}(-1) = \frac{\pi}{2} - \left(-\frac{\pi}{2}\right) = \pi$$

۴- گزینه «۴» باید از تابع Z نسبت به x و y جداگانه، دوبار مشتق بگیریم و با هم جمع کنیم.

$$\frac{\partial z}{\partial x} = \frac{2x}{x^2 + y^2} + \frac{-y}{x^2 + y^2} = \frac{2x}{x^2 + y^2} - \frac{y}{x^2 + y^2} = \frac{2x - y}{x^2 + y^2}$$

$$\frac{\partial}{\partial x} \left(\frac{2x - y}{x^2 + y^2} \right) = \frac{2(x^2 + y^2) - 2x(2x - y)}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{-2x^2 + 2y^2 + 2xy}{(x^2 + y^2)^2}$$

$$\frac{\partial z}{\partial y} = \frac{2y}{x^2 + y^2} + \frac{1}{x} = \frac{2y}{x^2 + y^2} + \frac{x}{x^2 + y^2} = \frac{2y + x}{x^2 + y^2}$$

$$\frac{\partial}{\partial y} \left(\frac{2y + x}{x^2 + y^2} \right) = \frac{2(x^2 + y^2) - 2y(2y + x)}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{2x^2 - 2y^2 - 2xy}{(x^2 + y^2)^2}$$

$$\frac{\partial^2 z}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 z}{\partial y^2} = 0$$

پس داریم:

۵- گزینه «۲» باید تعداد سطرهای (یا ستونهای) مستقل را به دست آوریم:

سطر اول وابسته است $\rightarrow$ سطر اول = سطر سوم + (سطر دوم) -2

سطر چهارم وابسته است $\rightarrow$ سطر چهارم = سطر سوم + (سطر اول) -2

با توجه به اینکه دترمینان زیر ماتریس $A_1 = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 2 & -5 \end{bmatrix}$ برابر $|A_1| = 5 - 4 = 1$ و مخالف صفر می‌باشد، پس رتبه ماتریس ۲ می‌باشد، چراکه فقط دو سطر مستقل پیدا کردیم.

۶- گزینه «۴» باید مشتق تابع نسبت به x و y را جداگانه مساوی صفر قرار دهیم.

$$f = x^2 y^2 - x^4 y^2 - x^2 y^3$$

$$f_x = 2x y^2 - 4x^3 y^2 - 2x y^3 = 0 \Rightarrow x y^2 (2 - 4x^2 - 2y) = 0$$

$$x = 0, y = 0, 2 - 4x^2 - 2y = 0 \Rightarrow 4x^2 + 2y = 2$$

$$f_y = 2x^2 y - 2x^4 y - 3x^2 y^2 = 0 \Rightarrow x^2 y (2 - 2x^2 - 3y) = 0 \Rightarrow x = y = 0, 2 - 2x^2 - 3y = 0$$

از حل دستگاه زیر داریم:

$$\begin{cases} 4x + 2y = 2 \\ 2x + 2y = 2 \end{cases} \xrightarrow{x(-1)} \begin{cases} 4x + 2y = 2 \\ 2x - 2y = -2 \end{cases} \Rightarrow 2x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{2} \Rightarrow 2\left(\frac{1}{2}\right) + 2y = 2 \Rightarrow 2y = 1 \Rightarrow y = \frac{1}{2} \xrightarrow[\text{بهرانی}]{\text{مختصات نقطه}} \left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$$

۷- گزینه «۳» با توجه به ناحیه D داریم: $2 \leq x \leq 3, 1 \leq y \leq 5$ ، پس خواهیم داشت:

$$\int_2^3 \int_1^5 \frac{dy dx}{(x+y)^2} \xrightarrow{x+y=u} \int_2^3 \int \frac{du}{u^2} dx = \int_2^3 \frac{u^{-1}}{-1} dx = \int_2^3 \left(-\frac{1}{x+y}\right)_1^5 dx = \int_2^3 \left(\frac{-1}{x+5} + \frac{1}{x+1}\right) dx$$

$$= (\ln(x+1) - \ln(x+5))_2^3 = \left(\ln\left(\frac{x+1}{x+5}\right)\right)_2^3 = \ln\frac{4}{8} - \ln\frac{3}{7} = \ln\left(\frac{4}{8} \cdot \frac{7}{3}\right) = \ln\frac{7}{6} = \ln A \Rightarrow A = \frac{7}{6}$$

سوالات آزمون علوم اقتصادی - دکتری ۹۹

۱- حاصل عبارت $\sum_{n=1}^{\infty} (e^n - e^{n+1})$ کدام است؟

- (۱) $e-1$ (۲) e (۳) 0 (۴) 1

۲- اگر $f_0(x) = \frac{1}{2-x}$ و به ازای $n = 0, 1, 2, \dots$ داشته باشیم $f_{n+1} = f_0 \circ f_n$ ، حاصل عبارت $f_9(-1)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{8}{9}$ (۲) $\frac{9}{8}$ (۳) $\frac{21}{9}$ (۴) $\frac{19}{21}$

۳- اگر $z = f(x, y)$ تابع همگن درجه n باشد، کدام رابطه درست است؟

- (۱) $z = x^n f(1, \frac{y}{x})$ (۲) $z = y^n f(1, \frac{y}{x})$ (۳) $z = y^n f(\frac{y}{x}, 1)$ (۴) $z = x^n f(\frac{y}{x}, 1)$

۴- علامت فرم درجه دوم $\phi_A(x) = x_1^2 + 2x_1x_2 + x_2^2 - 2x_1x_3 + x_3^2$ کدام است؟

- (۱) نامعین (۲) معین منفی (۳) شبه معین مثبت (۴) شبه معین منفی

۵- چهار جمله اول بسط مک لورن در تابع $f(x) = x \ln(1+x)$ کدام است؟

- (۱) $x^2 - \frac{x^3}{2} + \frac{x^4}{3} - \frac{x^5}{4}$ (۲) $x - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} - \frac{x^4}{4!}$ (۳) $x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4}$ (۴) $x^2 - \frac{x^3}{2!} + \frac{x^4}{3!} - \frac{x^5}{4!}$

۶- اگر $A = \begin{bmatrix} B_{n \times n} & I_n \\ O_{n \times n} & C_{n \times n} \end{bmatrix}$ باشد و معکوس آن $A^{-1} = \begin{bmatrix} X & Y \\ Z & T \end{bmatrix}$ باشد، X و Y کدام است؟

- (۱) $X = B^{-1}C^{-1}, Y = C^{-1}$ (۲) $X = C^{-1}, Y = B^{-1}$ (۳) $X = B^{-1}, Y = -B^{-1}C^{-1}$ (۴) $X = B^{-1}, Y = B^{-1}C^{-1}$

۷- توابع معکوس عرضه و تقاضا برای کالایی $\begin{cases} y = 16 - x^2 \\ y = 2x + 1 \end{cases}$ می باشد که در آن y قیمت و x مقدار کالا است. مازاد مصرف کننده چند واحد پول است؟

- (۱) ۲۱ (۲) ۱۸ (۳) ۱۵ (۴) ۱۲

۸- تابع تقاضای $q = f(p)$ را چنان تعیین می کنیم که در هر نقطه‌ای آن با فرض $p = 2$ و $q = 3$ کشش تقاضا نسبت به قیمت -3 باشد، مقدار تقاضا به

ازای $p = 1$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۲۱ (۴) ۲۴

۹- اگر A سطح محصور به خطوط $y = 0$ و $y = x$ در فاصله $[0, 2]$ باشد، مقدار انتگرال دوگانه $I = \iint_A xy dx dy$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۶

۱۰- در مدل تار عنکبوتی داریم $\begin{cases} \text{تقاضا } q_t = 10 - 4p_t \\ \text{عرضه } q_t = -2 + 2p_{t-1} \end{cases}$ ، اگر $p_0 = 3$ باشد، قیمت p_1 کدام است؟

- (۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{12}{7}$ (۴) $\frac{7}{12}$

پاسخنامه آزمون علوم اقتصادی - دکتری ۹۹

۱- گزینه «۱» با استفاده از روش حل سری‌های تلسکوپی، که برای پیدا کردن مجموع سری‌هایی می‌باشد که در آنها دو جمله‌ی پشت‌سرهم از هم کم شده باشند، داریم:

$$\sum_{n=1}^{\infty} (e^n - e^{n+1}) = e^1 - e^{\infty} = e - e^{\infty} = e - 1$$

۲- گزینه «۴» با قرار دادن مقادیر n از n = 0 در رابطه‌ی ترکیب داده شده باید الگوی f_q را بیابیم.

$$n = 0 \Rightarrow f_1 = f_0 \circ f_0 = \frac{1}{2 - \frac{1}{2-x}} = \frac{2-x}{3-2x}$$

$$n = 1 \Rightarrow f_2 = f_0 \circ f_1 = \frac{1}{2 - \frac{2-x}{3-2x}} = \frac{1}{\frac{6-4x-2+x}{3-2x}} = \frac{3-2x}{4-2x}$$

$$f_q = \frac{10-9x}{11-10x} \xrightarrow{x=-1} \frac{10-9(-1)}{11-10(-1)} = \frac{19}{21}$$

به همین ترتیب داریم:

$$z = x^1 f\left(1, \frac{y}{x}\right)$$

۳- گزینه «۱» اگر $z = f(x, y)$ تابعی همگن از درجه ۱ باشد، داریم:

$$z = x^n f\left(1, \frac{y}{x}\right)$$

اگر درجه همگن بودن n باشد، داریم:

۴- گزینه «۳» ابتدا ماتریس هسیان مربوطه را تشکیل می‌دهیم که به صورت زیر است:

$$H = \begin{bmatrix} \phi_{x_1 x_1} & \phi_{x_1 x_2} & \phi_{x_1 x_3} \\ \phi_{x_2 x_1} & \phi_{x_2 x_2} & \phi_{x_2 x_3} \\ \phi_{x_3 x_1} & \phi_{x_3 x_2} & \phi_{x_3 x_3} \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} \phi_{x_1} = 2x_1 - 2x_3 \\ \phi_{x_1 x_1} = 2 \\ \phi_{x_1 x_2} = 0 \\ \phi_{x_1 x_3} = -2 \end{cases}$$

$$\phi_{x_2} = 4x_2, \phi_{x_2 x_1} = 0, \phi_{x_2 x_2} = 4, \phi_{x_2 x_3} = 0$$

$$\phi_{x_3} = 2x_3 - 2x_1, \phi_{x_3 x_1} = -2, \phi_{x_3 x_2} = 0, \phi_{x_3 x_3} = 2$$

$$H = \begin{bmatrix} 2 & 0 & -2 \\ 0 & 4 & 0 \\ -2 & 0 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow H_1 = 2 > 0, \quad H_2 = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 4 \end{bmatrix} = 8 > 0, \quad H_3 = 2(8) - 2(8) = 0$$

پس چون همه H ها مثبت نیستند، ماتریس شبه‌معین مثبت است.

۵- گزینه «۱» با توجه به بسط مک‌لورن تابع $f(x) = \ln(1+x)$ که به صورت $x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4} + \dots$ می‌باشد، داریم:

$$x \left(x - \frac{x^2}{2} + \frac{x^3}{3} - \frac{x^4}{4} + \dots \right) = x^2 - \frac{x^3}{2} + \frac{x^4}{3} - \frac{x^5}{4} + \dots$$

۶- گزینه «۳» با توجه به اینکه معکوس ماتریس $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ از رابطه‌ی $A^{-1} = \frac{1}{ad-bc} \begin{bmatrix} d & -b \\ -c & a \end{bmatrix}$ به دست می‌آید، معکوس ماتریس A را به دست

$$A^{-1} = \frac{1}{BC-0} \begin{bmatrix} C_{n \times n} & -I_n \\ 0 & B_{n \times n} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{C}{BC} & -\frac{I_n}{BC} \\ 0 & \frac{B}{BC} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} X & Y \\ Z & T \end{bmatrix}$$

می‌آوریم و درایه‌های آن را با درایه‌های A^{-1} مساوی قرار می‌دهیم.

$$\frac{1}{B} = X \Rightarrow X = B^{-1}, \quad -I_n B^{-1} C^{-1} = Y \Rightarrow Y = -B^{-1} C^{-1}$$

پس باید:

۷- گزینه «۲» ابتدا با تساوی قرار دادن دو تابع عرضه و تقاضا، x تعادل را به دست می آوریم و داریم:

$$16 - x^2 = 2x + 1 \Rightarrow x^2 + 2x - 15 = 0$$

$$(x-3)(x+5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = -5 \end{cases} \quad (\text{غ ق})$$

$$x_e = 3 \Rightarrow y_e = 2(3) + 1 = 7$$

$$\text{مازاد مصرف کننده} = \int_0^3 (16 - x^2 - 7) dx = \int_0^3 (9 - x^2) dx = \left(9x - \frac{x^3}{3} \right)_0^3 = 27 - \frac{27}{3} = 27 - 9 = 18$$

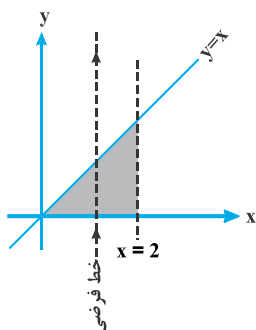
۸- گزینه «۴» اگر تابع تقاضا به صورت $q = \frac{A}{p^\alpha}$ باشد (A مقدار ثابت، q تقاضا و p قیمت کالا است)، کشش قیمتی تقاضا برابر $-\alpha$ است، پس در این مثال

چون کشش قیمتی برابر -3 می باشد، پس $\alpha = 3$ است و داریم:

$$q = 3, p = 2 \Rightarrow 3 = \frac{A}{(2)^3} \Rightarrow 3 = \frac{A}{8} \Rightarrow A = 24$$

$$q = \frac{24}{(1)^3} = 24$$

پس به ازای $p = 1$ داریم:

۹- گزینه «۱» ابتدا باید ناحیه‌ی انتگرال گیری را مشخص کنیم تا بتوانیم حدود x و y را بیابیم.

$$I = \int_0^2 \int_0^x xy \, dy \, dx = \int_0^2 x \left(\frac{y^2}{2} \right)_0^x dx$$

$$= \frac{1}{2} \int_0^2 x(x^2) dx = \frac{1}{2} \left(\frac{x^4}{4} \right)_0^2 = \frac{1}{2} (4) = 2$$

$$q_1 = -2 + 3p_0 = -2 + 3(3) = 7$$

۱۰- گزینه «۲» با قرار دادن $t = 1$ در معادله‌ی عرضه داریم:

$$q_1 = 10 - 4p_1 = 10 - 4p_1 = 7 \Rightarrow 4p_1 = 3 \Rightarrow p_1 = \frac{3}{4}$$

اکنون $t = 1$ را در معادله‌ی تقاضا قرار می دهیم و داریم: